

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 40 ฉบับที่ 29 : 31 กรกฎาคม 2552

Volume 40 Number 29 : July 31, 2009

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

รายงานเบื้องต้น ลักษณะทางระบาดวิทยาของผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (เอช 1 เอ็น 1) 2009 เสียชีวิต

บทความพิเศษ

Preliminary report: Characteristics of Fatal Influenza A (H1N1) 2009 cases
(ข้อมูล ณ วันที่ 26 กรกฎาคม 2552)

✉ doggyrin@health3.moph.go.th

ดารินทร์ อารีย์โชคชัย Darin Areechokchai

ประเทศไทยเริ่มพบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1) 2009 ตั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคม 2552 เป็นต้นมา และพบผู้เสียชีวิตรายแรกเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2552 โดยข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1) 2009 ของสำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบว่า ตั้งแต่ 1 พฤษภาคม 2552 - 26 กรกฎาคม 2552 ประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1) 2009 เสียชีวิตรวม 65 ราย

ลักษณะทางระบาดวิทยา

ผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1) 2009 เสียชีวิต ทั้ง 65 ราย ได้รับรายงานจาก 27 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร 16 ราย ราชบุรี 6 ราย ชลบุรี 4 ราย กาญจนบุรี อุตรธานี พระนครศรีอยุธยา และสมุทรสาคร จังหวัดละ 3 ราย สมุทรปราการ มหาสารคาม เพชรบุรี นนทบุรี จังหวัดละ 2 ราย ปทุมธานี กระบี่ อุบลราชธานีหนองบัวลำภู สุราษฎร์ธานี สุโขทัย สมุทรสงคราม สกลนคร ภูเก็ต นครสวรรค์ นครราชสีมา เชียงใหม่ ชุมพร ชัยนาท ฉะเชิงเทรา ขอนแก่น พิษณุโลก ปราจีนบุรี และนครศรีธรรมราช จังหวัดละ 1 ราย ตามลำดับ

จากการสอบสวนโรคพบว่า ผู้ป่วย 62 ราย รับเชื้อภายในจังหวัดที่อยู่ปัจจุบัน เนื่องจากไม่มีประวัติเดินทางออกนอกจังหวัด ก่อนเริ่มป่วย ส่วนอีก 3 ราย มีประวัติเดินทางเข้ามากรุงเทพมหานคร ก่อนเริ่มป่วย โดยทำงานเป็นพนักงานในสถานที่ท่องเที่ยว 1 ราย เข้า

ชมการแสดงดนตรี 1 ราย และเป็นผู้ป่วยโรคเรื้อรังเดินทางมารับการรักษาที่โรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร 1 ราย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงาน/พนักงานประจำ 15 ราย (ร้อยละ 23.1) ในจำนวนนี้ทำงานในสถานที่ท่องเที่ยว 3 ราย พนักงานขับรถ 3 ราย พนักงานในร้านอินเทอร์เน็ต 2 ราย โรงเรียนกวดวิชา 1 ราย และรับจ้างทั่วไป 6 ราย นอกจากนี้ ประกอบอาชีพเกษตรกร 9 ราย (ร้อยละ 13.8) นักศึกษา 7 ราย (ร้อยละ 10.8) ค้าขาย 6 ราย (ร้อยละ 9.2) รับราชการ อาชีพอิสระ อย่างละ 4 ราย (ร้อยละ 6.3) และเป็นเด็กในปกครอง/แม่บ้าน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ 20 ราย (ร้อยละ 30.7)

ผู้ป่วยเสียชีวิต เป็นเพศชาย 35 ราย และเพศหญิง 30 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อชาย เท่ากับ 1 ต่อ 1.2 อายุระหว่าง 4 เดือน - 91 ปี เฉลี่ย 38 ปี อัตราป่วยตายตามกลุ่มอายุ เป็นดังตารางที่ 1

ลักษณะทางคลินิก

ผู้ป่วยเสียชีวิต อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนรุนแรงของโรคไข้หวัดใหญ่ 41 ราย (ร้อยละ 63.1) ได้แก่ โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด 14 ราย (ร้อยละ 21.5) เบาหวาน 9 ราย (ร้อยละ 13.8) โรคอ้วน (น้ำหนักตัวมากกว่า 100 กิโลกรัม) 9 ราย (ร้อยละ 13.8) โดยมีค่ามัธยฐานดัชนีมวลกายอยู่ที่ 45 (30 - 52) โรคปอดหรือสูบบุหรี่จัด 7 ราย (ร้อยละ 10.8) ไตวายเรื้อรัง 6 ราย (ร้อยละ 9.2) กินยาคุมกำเนิดต้านทาน 4 ราย (ร้อยละ 6.2) โรคระบบเลือดและ

สารบัญ

◆ รายงานเบื้องต้น ลักษณะทางระบาดวิทยาของผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (เอช 1 เอ็น 1) 2009 เสียชีวิต	481
◆ สรุปการตรวจข่าวของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 29 ระหว่างวันที่ 19-25 กรกฎาคม 2552	483
◆ เดือน 23 จังหวัด ช่วงวิกฤตไข้เลือดออก ยุงคิดเชื้อสูง สักส่วนซีโรทัยเปลี่ยนแปลง !	485
◆ สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสซิกุนกุนยา ข้อมูล ณ วันที่ 22 กรกฎาคม 2552	488
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ที่ 29 ระหว่างวันที่ 19-25 กรกฎาคม 2552	491

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร กุณาศล
นายแพทย์รัชวีช ฉายนิโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข ว่าที่ ร.ต. ศิริชัย วงศ์วัฒนไพบูลย์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ภาสกร อัครเสวี

ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ

พงษ์ศิริ วัฒนาศูรศักดิ์ บริมาศ ศักดิ์ศิริสัมพันธ์
สุเทพ อุทัยฉาย อภิชาณุ ทองใบ
สิริลักษณ์ รังษิวงค์

กองบรรณาธิการบทความวิชาการหลัก

นายแพทย์ภาสกร อัครเสวี

กองบรรณาธิการดำเนินงาน

ฝ่ายข้อมูล ลัดดา ลิขิตยิ่งวรา สมาน สุขุมภูรุจินันท์
ธีรศักดิ์ ชักนำ สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์
อัญชญา วากัส ประเวศน์ แยมชื่น
ฝ่ายจัดการ วรณศิริ พรหมโชติชัย นงลักษณ์ อยู่ดี
กฤตติกาณ์ มาท้วม พูนทรัพย์ เปี่ยมฉนิ
สมหมาย ยิ้มขลิบ เชิดชัย ดาราแจ้ง
ฝ่ายศิลป์ ประมวล ทุมพงษ์
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ บริมาศ ศักดิ์ศิริสัมพันธ์ ฉมยา พุกกะนันทน์

ส่งบทความ ส่งคืนต้น หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล
กรุณาแจ้งมายัง

กลุ่มทบทวนแพทย์ ศูนย์ข้อมูลภาวะระบาดวิทยา สำนักโรคระบาดวิทยา
E-mail: wesr@health2.moph.go.th หรือ wesr@windowslive.com

ตารางที่ 1 อัตราป่วยตายตามกลุ่มอายุของผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่
ชนิดเอ (H1N1) 2009 ประเทศไทย

กลุ่มอายุ (ปี)	จำนวนป่วย	จำนวนตาย (ร้อยละ)
0-5	562	2 (0.4)
6-10	1,208	2 (0.2)
11-20	3,659	6 (0.2)
21-30	1,060	14 (1.3)
31-40	513	13 (2.5)
41-50	364	12 (3.3)
51-60	220	9 (4.1)
มากกว่า 60	101	7 (6.9)

ตั้งครรภ์ อย่างละ 3 ราย (ร้อยละ 4.6) โรคตับ และพิการแต่กำเนิด
อย่างละ 2 ราย (ร้อยละ 3.1) ส่วนผู้ป่วยเสียชีวิตที่ไม่มีโรคประจำตัว
พบว่า ส่วนใหญ่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและได้ยาต้านไวรัส
Oseltamivir ค่าใช้จ่ายของวันเริ่มป่วยถึงวันที่ได้รับยาต้าน
ไวรัสเท่ากับ 6 วัน (2 – 11 วัน) โดยผู้ป่วยในกลุ่มนี้ได้รับยาต้านไวรัส
ภายใน 2 - 3 วันหลังวันเริ่มป่วยเพียง 2 ราย และได้รับยาต้านไวรัสช้า
กว่า 3 วัน อีก 13 ราย ทั้งนี้ จากข้อมูลผู้ป่วย 22 ราย ที่ทราบประวัติไป
รับการรักษาแบบผู้ป่วยนอกก่อนได้รับรักษาในโรงพยาบาลพบว่า ไป
รับการรักษาที่คลินิก/โรงพยาบาลเอกชน 14 ราย (ร้อยละ 63.6) ไป
สถานีนอนามัย/โรงพยาบาลรัฐ 8 ราย (ร้อยละ 36.4)

อาการและอาการแสดงขณะแรกรับที่โรงพยาบาลพบว่า
ผู้ป่วย 57 ใน 65 ราย มีไข้สูงเกิน 37.8 องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิ
เฉลี่ย 39.1 องศาเซลเซียส ไอ 47 ราย (ร้อยละ 71.2) โดยไอมีเสมหะ
ปนเลือด 4 ราย และมีผู้ป่วยมีอาการอาเจียน/ถ่ายเหลวร่วมด้วย 6 ราย
(ร้อยละ 9.1) ผลการตรวจนับเม็ดเลือด (CBC) พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่
มีเม็ดเลือดขาวต่ำ แต่ไม่มีลักษณะของ Lymphocyte เพิ่มขึ้น ดัง
ตารางที่ 2

เอกซเรย์ปอดขณะแรกรับไว้ในโรงพยาบาลของผู้ป่วยเสียชีวิต
47 ราย พบลักษณะของ Bilateral infiltration 28 ราย (ร้อยละ 59.6)
Unilateral infiltration 10 ราย (ร้อยละ 21.3) ARDS 7 ราย (ร้อยละ 14.9)
และ Pleural effusion 2 ราย (ร้อยละ 4.3) นอกจากนี้ มีการตรวจคัด
กรองด้วยชุดทดสอบไข้หวัดใหญ่ 11 ราย ให้ผลเป็นลบ 10 ราย และให้
ผลบวกคือ Influenza A เพียง 1 ราย

อภิปราย

ณ วันที่ 26 กรกฎาคม 2552 การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่
ชนิดเอ (H1N1) 2009 ได้แพร่กระจายไปทุกจังหวัดของประเทศไทย
ผู้เสียชีวิตทั้ง 65 ราย ส่วนใหญ่เป็นการติดเชื้อภายในจังหวัด
ภูมิลำเนา อย่างไรก็ตาม กรุงเทพมหานครยังเป็นแหล่งแพร่กระจาย
เชื้อแหล่งใหญ่ โดยเฉพาะสถานที่ที่เป็นแหล่งชุมนุม เช่น สถานที่
ท่องเที่ยว การแสดงดนตรี นอกจากนี้ โรงพยาบาลยังเป็นแหล่งที่
ควรระมัดระวังเรื่องการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส เนื่องจากมีผู้ป่วย
อาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ไปรับการรักษาพยาบาลเป็นจำนวนมาก
และในขณะเดียวกัน มีผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่เสี่ยงต่อการเกิด
ภาวะแทรกซ้อนรุนแรงปะปนอยู่ด้วย อัตราป่วยตายตามกลุ่มอายุ พบ
สูงสุดในผู้สูงอายุมากกว่า 60 ปี ส่วนการพบอัตราป่วยตายสูงในกลุ่ม
อายุ 41 – 60 ปี เนื่องมาจากเป็นกลุ่มผู้ป่วยที่มีสัดส่วนของผู้ป่วยโรค
เรื้อรังอยู่มาก โดยเฉพาะโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด
โรคเบาหวาน และโรคอ้วน ส่วนผู้ป่วยเสียชีวิตที่ไม่มีประวัติโรค
ประจำตัวพบว่าส่วนใหญ่ได้รับยาต้านไวรัส Oseltamivir ค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 2 ลักษณะของ Complete blood count ในผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1) 2009 เสียชีวิต ประเทศไทย (ผู้ป่วยมีข้อมูล 40 ราย)

CBC	อายุต่ำกว่า 15 ปี (n=4)	อายุ 15 ปีขึ้นไป (n=36)	รวม(n=40)
WBC (cells/cu.mm.)			
- < 5,000	2 (50.0%)	9 (25.0%)	11 (27.5%)
- 5001 – 10,000	1 (25.0%)	14 (38.9%)	15 (37.5%)
- > 10,000	1 (25.0%)	13 (36.1%)	14 (35.0%)
Lymphocyte > 30%	2 (50.0%)	3 (8.3)	5 (12.5%)
Platelet < 100,000 cell/cu.mm	0	2 (5.5%)	2 (5.0%)

อาการแสดงแรกเริ่มไว้ ในโรงพยาบาลของผู้ป่วยเสียชีวิตมากที่สุด ได้แก่ ไข้ ไอ และพบผู้ป่วยส่วนหนึ่งมีอาการของระบบทางเดินอาหารร่วมด้วย ลักษณะของเม็ดเลือดขาวใน Complete blood count มักปกติหรือต่ำกว่าปกติ แต่ไม่ค่อยพบลักษณะ Lymphocyte เต้น หรือ Platelet ต่ำแต่อย่างใด ส่วน Rapid test สำหรับไข้หวัดใหญ่ พบว่ามีความไวต่ำมากในผู้ป่วยเสียชีวิต

จากข้อมูลเบื้องต้นของผู้ติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1) 2009 เสียชีวิต เห็นได้ว่าผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรังควรหลีกเลี่ยงการเข้าไปในแหล่งชุมนุมชน รวมทั้งไม่ควรไปโรงพยาบาลโดย

ไม่จำเป็น เพราะอาจรับเชื้อไข้หวัดใหญ่มาจากผู้ป่วยที่ไปรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลเป็นจำนวนมากในขณะนี้ บุคลากรทางการแพทย์ ควรให้ความสำคัญกับการป้องกันตนเองและผู้ป่วยด้วยโรคอื่นๆ จากการติดเชื้อในโรงพยาบาล สถานพยาบาลทุกแห่งควรมีระบบการแยกตรวจและรับรักษาผู้ป่วยสงสัยโรคไข้หวัดใหญ่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจำกัดการเข้าเยี่ยมและจำนวนบุคลากรที่ดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้การวินิจฉัยโรคไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1) 2009 โดยใช้ Rapid test อาจไม่มีประโยชน์มากนักในผู้ป่วยอาการรุนแรง